

Riksdagen

Stenografiska uppteckningar

vid EU-nämndens sammanträden

2008/09:38

Stenografiska
uppteckningar
2008/09:38

Fredagen den 12 juni

---

1 § Allmänna frågor och yttre förbindelser

Utrikesminister Carl Bildt

Statsrådet Cecilia Malmström

Återrapport från ministerrådsmöte den 18 och 19 maj 2009

Information och samråd inför ministerrådsmöte den 15 och 16 juni 2009

Anf. 1 ORDFÖRANDE:

Jag ska först anmäla att vi har haft skriftliga samråd, åtminstone fyra sådana. Vi samrådde om förra veckans A-punktlista. Eftersom vi hade ett ganska långt möte förra veckan hade vi den frågan öppen till kl. 16.00 i fredags. Då gavs stöd för regeringens ståndpunkter med avvikande mening från s i frågan om slottidernas fördelning – det var trafikminister-samråd.

Det andra samrådet gällde fortsatt samråd i frågan om järnväg och gods, som lämnades öppen efter samrådet med Åsa Torstensson till kl. 08.00 den 11 juni, då det fanns stöd för regeringens ståndpunkt med avvikande mening från mp.

Det tredje handlade om antagandet av den årliga rapporten om CFSP, närmare bestämt antagandet av rapporten och översändandet av den-samma till Europaparlamentet. Innehållet i den samrådde vi om när vi hade stor-Gaerc i maj. Antagandet och översändandet däremot samrådde vi om i skrift under veckan som gick. Vi avslutade det kl. 12.00 i torsdags, och då gav vi stöd till regeringens ståndpunkt i den frågan.

Därtill hade vi inför regeringsbeslut denna vecka skriftligt samråd om dels förlängningen av insatsen i Kongo, dels justering av FN-resolutionen 1373, även kallad terrorlistan. Där avgavs också stöd för regeringens ståndpunkt, kl. 16.00 i onsdags.

Nu ska vi samråda om allmänna frågor och yttre förbindelser, och vi ska börja med återrapporter.

Jag hälsar utrikesministern och EU-ministern välkomna.

Jag noterar att återrapporten från ministerrådsmötet är översänd till nämnden, men ni får gärna kommentera den ytterligare muntligt. Det är särskilt några punkter där det står att punkterna kom upp men inte står så mycket i rapporten om vad de innehöll, och då ser vi fram emot en muntlig komplettering. Jag tänker specifikt på Iran och Georgien, för där står det ingenting alls i de papper som vi har fått till nämnden. Då kan jag ställa frågan: Vad pratade ni om?

Anf. 2 Utrikesminister CARL BILDT (m):

Om det inte står någonting innebär det att det inte var några slutsatser – inkonklusiv; allmänt utbyte av åsikter. Då brukar rapporteringar som kommer ut från lunchdiskussionerna vara synnerligen summariska, om befintliga över huvud taget.

Anf. 3 ORDFÖRANDEN:

Var det någonting den svenska regeringen och utrikesministern tog upp eller drev som kan vara av intresse för riksdagen?

Anf. 4 Utrikesminister CARL BILDT (m):

Nej.

Anf. 5 ORDFÖRANDEN:

Frågor om åiterrapporten?

Anf. 6 HANS LINDE (v):

Inför det här mötet hade vi en diskussion om Moldavien. Då var inte utrikesministern här. Vi var flera som ställde frågan om utrikesministern i diskussionen om Moldavien skulle lyfta situationen för HBT-personer i Moldavien efter Chişinău Pride och de attacker som en svensk företrädare utsattes för. Vi fick beskedet att det skulle lyftas om det fanns möjlighet; så tror jag att det sades. Jag skulle vilja veta hur det blev med det, för det går inte att utläsa av åiterrapporten om man lyfte den frågan under diskussionen om Moldavien.

Anf. 7 Utrikesminister CARL BILDT (m):

Ja, det var uppe, absolut. Hur många som tog upp det kommer jag inte ihåg, men det var uppe i diskussionen.

Anf. 8 ORDFÖRANDEN:

Sades det något då från svenskt håll?

Anf. 9 Utrikesminister CARL BILDT (m):

Ja, vi var mot det som hade inträffat.

Anf. 10 ORDFÖRANDEN:

Vi lägger åiterrapporten till handlingarna.

Notera att åiterrapporten är hemligstämplad. Behandla den därefter.

Då går vi in på information och samråd inför ministerrådsmötet den 15 och 16 juni i allmänna frågor och yttre förbindelser. Jag ska först anmäla att Björn Lyrvall informerade utrikesutskottet i går om frågorna om yttre förbindelser.

Såvitt jag vet har det också tillkommit en dagordningspunkt 5 på det allmänna rådet angående utvidgningen. Stämmer det? Det skulle i så fall handla om Kroatien.

Anf. 11 Utrikesminister CARL BILDT (m):

Det ligger lite utanför det här, men vi ska ha ett så kallat triomöte angående Slovenien–Kroatien-konflikten. Det har inte med det här att göra.

Det är möjligt att Olli Rehn, om vi når någon slutsats av det, vilket jag bedömer som till ytterlighet osannolikt, kommer att informera rådet om detta. Sannolikheten för att det kommer att inträffa tror jag asymptotiskt närmar sig noll.

Anf. 12 ORDFÖRANDEN:

Okej. Då är det inte någonting rådet ska förhandla om eller besluta om vad gäller utvidgningen. Vi följer alltså den blå agendan.

På A-punktlistan finns det ett antal frågor som bereds av de närvarande statsråden, och då kan man ställa frågor om dem på slutet. Först kör vi igenom den agenda vi har.

Punkt 3 är identisk med den punkten på förra Gaerc-EU-nämnden. Det lär bero på att rådet inte förrän nu har fått dokumentationen om vad som hände i Europaparlamentet under den sista sessionen där. Politiskt är det dock känt, men det ska informeras nu. Är det någon som vill säga något om den här punkten?

Anf. 13 ULF HOLM (mp):

Det är inte utskickat någonting till den nu heller, eller formuleringen?

Anf. 14 ORDFÖRANDEN:

Vi fick det till förra gången. Jag kan inte tänka mig annat än att rådet också fick det. Jag vet inte varför punkten står här igen. Ingen önskar ordet med anledning av den, och vi tackar för informationen på den punkten.

Vi går vidare till punkt 4, Förberedelse inför Europeiska rådet den 18 och 19 juni. Där föreligger utkast till slutsatser. Ni ser att i de utkast till slutsatser är det tomt under institutionella och externa frågor, och det tyder på att det kan röra på sig under rådet. Jag lämnar ordet till EU-ministern.

Anf. 15 Statsrådet CECILIA MALMSTRÖM (fp):

Vi träffas på måndag och tisdag i Gaerc och diskuterar detta, men som alltid rör det på sig i sista stund om de känsliga frågorna. Statsministern kommer på onsdag, och då har nämnden ytterligare möjligheter att få en mer uppdaterad beskrivning av läget. Jag ska i alla fall berätta det som vi vet hittills.

De institutionella frågorna kommer att handla om kommissionens ordförande. Vi tycker att det är viktigt att Europeiska rådet nominerar kommissionens ordförande. Klarhet i ett tidigt skede om vem det blir är att föredra, eftersom vi behöver någon som kan leda kommissionen under övergångsperioden. Det är många svåra frågor där kommissionen behöver leverera underlag och vara en viktig part i förhandlingarna. Det skapar stabilitet och trygghet under den här tiden, som är en övergångstid. Det är också brukligt att man vid den här tidpunkten vart femte år nominerar kommissionens ordförande, men det finns ett antal osäkerhetsmoment med fördragsfrågan. Vi menar dock att det är bra om Europeiska rådet kan nominera kommissionens ordförande.

Som nämnden säkert har läst i tidningarna ställde det tjeckiska ordförandeskapet formellt frågan till José Manuel Barroso om han kunde tänka

sig att stå till förfogande för en omnominering. José Manuel Barroso svarade ja på denna fråga, och nu går det tjeckiska ordförandeskapet ut och konsulterar alla huvudstäder för att höra hur man ser på den frågan. Bedömningen hittills är att det verkar finnas ett mycket brett stöd för Barroso. Det har inte kommit fram några officiella motkandidater. Utfallet av Europaparlamentsvalet gör det också rimligt att personen som leder kommissionen kommer från mitten–höger-blocket, eftersom det är det som dominerar i Europaparlamentet. Det här kommer statsministern att återkomma till för samråd på onsdag.

Irland är också en fråga som ska behandlas. Det har varit klart ända sedan i december. Det handlar om de irländska garantierna i enlighet med den uppgörelse som gjordes i december. Om man nu når enighet om detta kommer man från irländsk sida att i anslutning till Europeiska rådet presentera hur man tänker sig en ny folkomröstning, som sannolikt kommer att hållas senare i höst.

De rättsliga garantierna, som fortfarande diskuteras – det finns inga underlag för detta ännu, men så fort vi har dem kommer nämnden naturligtvis att få dem – ska tydliggöra att Lissabonfördraget inte utökar EU:s befogenheter på skatteområdet, att det inte påverkar Irlands neutralitetspolitik eller innehållet i den irländska konstitutionen. Det handlar om frågor som är av värderingsnatur, abortfrågor och liknande.

Vidare kommer det att antas en deklaration som bekräftar att EU fäster stor vikt vid bland annat skydd av arbetstagares rättigheter. Vi har, som sagt, inte fått texterna ännu. I ett senare skede ska de här texterna reflekteras i fördraget.

Övriga punkter rör bland annat den ekonomiska, finansiella och sociala situationen. Europeiska rådet har redan fastslagit att man behöver se över tillsynsstrukturen, och en diskussion kommer att äga rum i juni. Det är något som har diskuterats under flera år och exakt hur man formulerar detta är en känslig fråga. Den aktuella ekonomiska krisen har naturligtvis accentuerat behovet av att komma till slutsatser här. Men det är inte helt okontroversiellt. Flera medlemsländer har problem med slutsatserna.

I det slutsatsutkast som ni har fått ser ni att det relaterar till inrättandet av ett makroorgan för finansiell stabilitet, ett så kallat European Systemic Risk Council. Vi ska försöka få enighet om detta. Man ska också hitta system för en förbättrad tillsynsstruktur. Det är en fråga som kommer att ha fortsatt hög prioritet under det svenska ordförandeskapet: hur man tillgodoser medlemsländernas intressen men även har en förbättrad tillsyn över de finansiella företagen inom EU.

Kommissionen har inlett processen, och man kommer att anta en tidsplan för hur arbetet ska fortsätta. Kommissionen kommer så småningom att presentera ett lagstiftningspaket som vi kommer att ta vidare under det svenska ordförandeskapet. Alla detaljer ska inte lösas på junitoppmötet, utan det är vägen dit som ska utstakas.

Nämnden har vid ett flertal tillfällen, senast förra veckan, träffat finansministern inför Ekofin. Jag antar att han då berättade om den översyn som pågår av de statliga stödåtgärderna för bankerna. Den översynen har Ekofinrådet nu summerat i en rapport som kommer att skickas till Europeiska rådet. Det är en viktig fråga, där vi har varit pådrivande från svensk sida för att vi ska ha en sådan översyn och att man måste anpassa åtgärderna till den situation som råder på marknaden.

Vi välkomnar översynen av riktlinjerna och anser att det är en oerhört betydelsefull fråga. Prissättningen är en anledning till att programmen hittills inte har utnyttjats i så hög grad som man hade hoppats.

En översynsprocess pågår och det är viktigt att det inte drar ut på tiden. Det är främst för att ge stöd till processen som Ekofins rapport kommer in. Vi ska inte ta skarpa beslut, utan det är mer för att göra en avstämning av hur processen går och skicka riktlinjer om det.

Utkastet till slutsatser rör också, som ni ser, uppföljningen av de åtgärder som handlar om att stödja sysselsättningen, det vill säga den återhämtningsplan som Europeiska rådet enades om i december. Det här kommer att reflekteras i slutsatserna, också med hänsyn till den rapport som kommissionen presenterade den 3 juni.

Vi menar att detta är välkommet. Det är viktigt att Europeiska rådet inför den fortsatta hanteringen av krisen framhåller vikten av en aktiv arbetsmarknadspolitik med inkluderande arbetsmarknader.

På ett övergripande plan ligger meddelandet i linje med det arbete regeringen håller på med. Det är stöd för att hantera den ökade arbetslösheten och att rusta sig för framtiden, för en ny strategi för tillväxt och sysselsättning. Det är också ett arbete som kommer att pågå under det svenska ordförandeskapet, Lissabonstrategin, det vill säga ett långsiktigt sätt att komma ut ur det akuta läget. Det är en viktig fråga som kommer att återkomma och prägla stora delar av det svenska ordförandeskapet.

Det finns en hänvisning i utkastet till det planerade G 20-mötet. Det kommer att äga rum i Pittsburgh den 24 och 25 september. Där är det Sverige som representerar EU. Därför har vi ansvaret att koordinera EU:s positioner på mötet. Det är något vi kommer att återkomma till.

Sedan har vi klimatfrågan, som jag vet att nämnden är intresserad av. Frågan är mycket viktig för oss också. Det är angeläget att man hela tiden fortsätter att diskutera klimatförhandlingarna och att vi antar slutsatser som bekräftar våra åtaganden. Det pågår redan, som nämnden säkert känner till, en mängd olika förhandlingar. Flera tjänstemannasessioner pågår och är planerade att äga rum i augusti, oktober, november och hela vägen fram till mötet i december. Det pågår andra diskussioner som ger inspel till förhandlingarna inom G 8 och Major Economic Forum, MEF, ett forum som USA har skapat.

Det är viktigt för oss att slutsatserna sänder ett konstruktivt och positivt budskap inför de fortsatta klimatförhandlingarna som visar att EU fortfarande är med på banan och att vi står fast vid våra positioner. Vi vill att EU:s position inför december ska vara trovärdig och att positionen ska försäkra u-länderna om en förutsägbar finansiering för de utsläppsminskningar och anpassningar som krävs. EU:s mandat behöver naturligtvis vara flexibelt så att vi kan visa beredskap för att hitta olika typer av kompromisser.

Vi vill att vi ska slå fast att EU fortfarande står fast vid vårt bud på 30 procent – om det blir en internationell överenskommelse. Vi uppmanar de andra industriländerna att göra jämförbara åtaganden. Rådsslutsatserna ska ta steg framåt för att utveckla EU:s position i finansieringsfrågor. Principerna om betalningsförmåga och utsläppsansvar ska slås fast.

Fru ordförande! Sista punkten handlar om migration i Medelhavsområdet. Denna fråga har den så kallade Quadrogruppen drivit mycket – Grekland, Cypern, Italien och Malta. De gjorde utspel redan i januari och

har återkommande tryckt på för att få slutsatser. Det handlar om hjälp mot det höga migrationstryck de uppfattar finns mot sina länder. Frågan har varit uppe på RIF och i Gaerc, men det har inte blivit några riktigt stora diskussioner.

Det tjeckiska ordförandeskapet har lagt fram förslag till slutsatser, som vi tycker ser bra ut. Det här är ett mandat för slutsatser som kommer att föras vidare i diskussionen inom ramen för Stockholmsprogrammet och vårt ordförandeskap. Det är mycket svåra och omfattande frågor.

Sverige verkar för en bred ansats för att bemöta problemen. Det innebär nära samarbete mellan EU:s medlemsstater, kommissionen, UNHCR, Frontex och så vidare för att hitta hållbara och långsiktiga lösningar. Det är svåra frågor som kräver verkligen långsiktiga lösningar och långa diskussioner.

Under punkten Externa relationer förutsätter jag att utrikesministern alldeles strax kommer att återkomma till de frågorna. Jag säger ingenting om dem nu.

Detta, fru ordförande, var min något långa utläggning, men det är många punkter. Nu står jag till nämndens förfogande för frågor och kommentarer.

Anf. 16 ORDFÖRANDE:

Vill utrikesministern säga något om punkten Externa relationer inför toppmötet?

Anf. 17 Utrikesminister CARL BILDT (m):

Nej. Vi har möjlighet att återkomma till detta när vi har texter på sammanträdet på onsdag.

Anf. 18 SUSANNE EBERSTEIN (s):

Jag har frågor om fördragsärendet, bland annat Irlands krav. Det är kort om tid innan vi får några texter eftersom de ännu inte finns. De kommer kort före toppmötet. Kan vi vara säkra på att texterna inte på något sätt ändrar fördragets innehåll eller ger utrymme för tolkning av fördraget som vi kanske inte har räknat med?

Jag undrar också om den politiska krisen i Storbritannien på något sätt kan påverka fördragsfrågan?

Anf. 19 ULF HOLM (mp):

Jag tar mina frågor i samma ordning som EU-ministern redogjorde för dem och börjar med frågan om kommissionsordförande. Där har Miljöpartiet inte något eget förslag. Vi kommer inte att aktivt stödja Barroso med tanke på hans politiska uppfattningar, och därför lägger vi ned vår röst – om man kan göra så, eller hur man nu hanterar det. Det är i brist på egen kandidat i dag.

När det gäller rättsliga garantier och Irland är det beklagligt att vi inte har något underlag om det vi ska fatta beslut om på onsdag. Det är av stor vikt att man kan se vad texterna betyder; att de är begripliga. Vi utgår från att vi får dem så snart de finns så att vi kan granska dem inom partierna.

När det gäller det informella toppmötet om sysselsättningen måste vi slå fast att det var ett misslyckande att det inte blev någon överenskommelse mellan fack och arbetsgivare om punkterna utan "bara" ett underlag från mötet. Det reflekteras inte riktigt så, utan här framhärdar EU trots allt och säger att mötet var en succé. Det stämmer inte överens med verkligheten – absolut inte utifrån det vi hade sagt att mötet den 7 maj skulle innebära. Det borde reflekteras bättre.

Vi ställer inte upp på regeringens arbetsmarknadspolitik eftersom regeringen har varit passiv i arbetsmarknadspolitiska frågor i Sverige – men det är en annan diskussion. Vi bör ändå reagera.

När det gäller Lissabonstrategin saknas uppgift om vilka politiska ändringar man vill åstadkomma. Vi menar att den ska stå på tre ben. Det är viktigt. Det är bättre med färre punkter än fler punkter. Det måste var tydligt. Det som hittills saknas är miljöaspekterna. Där tycker vi att regeringen ska trycka på för att få in dessa på ett bättre sätt.

Vi tycker att det är för svag skrivning om klimatförändringarna. Det finns fortfarande ingen finansieringsstrategi. Det ska vara tydligare. Vi tycker inte att detta visar på att EU har en ledartröja. Tvärtom agerar EU passivt när andra länder agerar mer. EU måste vara tydligare med på vilket sätt vi kommer att hjälpa till med finansieringen. Om EU inte tar på sig ledartröjan och visar framfötterna kommer andra att göra det, och de kommer inte att vara lika positivt inställda till ett globalt avtal i Köpenhamn.

Sedan var det migrationsavsnittet. Det är öppet för tolkningar. Vi är rädda för att det när det handlar om asylfrågor finns ett spöke som gärna sätter upp gränser mot omvärlden. Vi har inte den uppfattningen, utan vi tycker att EU:s gränser mot omvärlden bör tas bort. Jag har inte läst texten noga, men jag är rädd för att den kommer att förändras på det sättet.

Slutligen, fru ordförande, antar jag att det kommer att finnas med något om utfallet av valet till EU-parlamentet, det lägre valdeltagandet och vissa strömningar i några länder. Det borde diskuteras på EU-toppmötet. Kommer det att ske?

Summa summarum blir det en avvikande mening av detta i de olika delarna, som ordföranden säkert kan misstänka.

Anf. 20 ORDFÖRANDE:

Jag anade det. Jag har noterat risken för detta. Vi får se vad regeringen svarar. Det är en del att ta tag i redan nu.

Anf. 21 Statsrådet CECILIA MALMSTRÖM (fp):

Fru ordförande! En del av svaren på vice ordförandens frågor går delvis in på Ulf Holms frågor.

När det gäller texterna från Irland kan även jag beklaga att det inte finns något underlag. Jag hade hoppats att vi skulle ha det vid det här laget, men vi har tyvärr inte det. Så fort de kommer ska nämnden naturligtvis få dem så att ni hinner titta på dem och göra en bedömning inför vårt nästa möte den 17 juni.

Det finns en total enhällighet om att texterna inte på något sätt kommer att förändra innehållet i fördraget. Det är rättsliga garantier för Irland att EU inte kommer att påverka deras beskattningsrätt, den traditionella neutralitetspolitiken och den irländska författningens kapitel om liv,

utbildning och familj. Det kommer inte att vara någon som helst förändring i fördragets innehåll. Det är rättsliga garantier som Irland behöver visa upp, men samtidigt är det helt klart att alla medlemsländer är helt införstådda med detta. Det kommer dessutom att bli en så kallad högtidlig deklaration som antas av medlemsländerna som handlar om de sociala framstegen, skydd av arbetstagarnas intressen, om allmännyttiga tjänster, medlemsländernas ansvar för utbildning, hälsa och sjukvård och så vidare.

Sedan var det Storbritannien. Det har varit turbulent där inrikespolitiskt. Nu ser det ut som om Gordon Brown är fast besluten att sitta kvar. Han har gjort en regeringsombildning, och han verkar inte inställd på att utlysa något nyval den närmaste tiden. Det här är en fråga som vi inte äger eller kontrollerar på något sätt, men den är ändå intressant ur ett rent fördragsperspektiv att spekulera om. Om det skulle bli nyval och en ny majoritet har den sannolike nye statsministern i Storbritannien, David Cameron, sagt att han tänker riva upp besluten och utlysa en folkomröstning. Som det ser ut nu klamrar sig dock regeringen fast och hoppas att kunna göra en nystart med detta. För tillfället är det den regeringen vi har, och det är den vi förhandlar med. Det är klart att den är försvagad, och det har påverkat en del av diskussionerna. Det är väl bara att hoppas att de klarar ut sina problem och att det finns en tydlig och klar regering att förhandla med.

Utseende av kommissionens ordförande är ingenting som det beslutas om på Gaerc. Jag tror att Ulf Holms eventuella reservation mot detta kanske ska komma i ett senare skede. Det är något som statsministern kommer att återkomma till på onsdag. Jag ville bara meddela att frågan finns inför slutsatserna.

Jag kan dela uppfattningen beträffande att man inte kom överens vid toppmötet om sociala frågor mellan de sociala parterna. Det hade varit en styrka i det här skedet att göra det. De slutsatser som EU formulerade är ändå bra och vi kan stå bakom dem. Det hade varit en styrka om man i denna komplicerade tid hade kunnat visa upp ett antal slutsatser. Att totalt enas hade väl varit orealistiskt, men det kunde ändå ha varit några frågor att enas om. Det betyder inte att samtalen är över, men det hade förstås varit en styrka för EU.

Sedan var det frågan om Lissabonstrategin. Jag tror att det är medvetet att man inte vill gå in så mycket på detta nu för att inte föregripa den diskussion som ska föras under hösten. Kommissionen kommer att gå ut och konsultera medlemsländerna om hur man vill att den nya Lissabonstrategin ska utformas. Sverige avser att under sitt ordförandeskap hålla ett flertal konferenser för att diskutera detta och kommer i olika konstellationer att återkomma till EU-nämnden och riksdagen. Tanken är att detta ska beslutas i mars 2010 under det spanska ordförandeskapet. Jag tror inte att man vill binda upp diskussionen alltför mycket. Den svenska regeringens uppfattning är att frågan om en hållbar miljöeffektiv utveckling bör spela en stor roll i den framtida Lissabonstrategin. Det kan vi säkert återkomma till, men jag tror inte att man ska vänta sig några skarpare slutsatser just för att hålla det lite öppet.

Frågan om finansieringen och övriga klimatfrågor inför Köpenhamnsmötet har vi talat om vid ett flertal tillfällen. Det är svårt att enas mellan medlemsländerna. Det är ingen hemlighet. Vi hoppas ändå att vi

kan hålla fast vid principerna och att det handlar om ansvar för utsläpp och betalningsbörd. EU ska på olika sätt se till att de allra fattigaste länderna får stöd. Vi trycker också på att andra länder inom Annex 1 ska ge liknande signaler. Nu har det tyvärr kommit lite trista besked från Japan de senaste dagarna, men vi får se hur långt vi kommer helt enkelt. Det är inte fråga om brist på vilja från svenska regeringens sida, utan det är några medlemsländer i Europeiska unionen som håller tillbaka och gör att det är svårt att komma vidare. Vi hoppas att vi ska kunna enas om någon kompromisskrivning som gör att vi kan fortsätta att driva detta och att den interna bördefördelningen inte är något som ska hålla hela processen gisslan. Det vore mycket olyckligt. Det är den förkrossande majoritetens uppfattning inom EU.

Just för att asylfrågan är så komplex kan det vara svårt att reducera den till två tre stycken i slutsatserna. Vi tycker att de ändå är acceptabla. Vi kommer att återkomma till den frågan.

Det finns olika uppfattningar i Europeiska unionen om detta. Vi vill gärna möjliggöra för ett större gemensamt ansvarstagande och en legal migration från tredjeländ, medan andra länder är mer inriktade på represiva åtgärder. Här finns en motsättning. Jag tror tyvärr att den har förstärkts efter Europaparlamentsvalet. Det är mycket starka strömningar i en del länder som kommer att kräva inflytande över politiken. Vi får väl se hur detta blir.

Jag kan tänka mig att migrationsministern kommer att återkomma mycket snart till nämnden om detta, för det här är frågor som ska upp till diskussion inom ramen för Stockholmsprogrammet.

När det slutligen gäller Europaparlamentsvalet bedömer jag inte att det kommer att bli några slutsatser, men det kommer naturligtvis att diskuteras. Som brukligt är i sådana här sammanhang kommer den avgående talmannen Pöttering att inleda mötet. Han kommer alldeles säkert att reflektera över detta. På så sätt förs det in i toppmötet, men jag tror inte att det blir några slutsatser om det. Det finns inget sådant förslag.

Anf. 22 ORDFÖRANDEN:

Jag hade skrivit upp mig på talarlistan för att fråga om finansiering och klimat, men de frågorna besvarades, så gott det gick i alla fall.

Sedan hade jag tänkt nämna det positiva med att Östersjön står med. Det är intressant ur vårt perspektiv, förhoppningsvis, och även ur hela unionens naturligtvis. Det är ganska bra skrivningar som det ser ut, alltså att rådet verkligen skulle kräva snabba och tydliga resultat. Det får vi bara understryka vikten av härifrån.

Jag saknade dock två saker helt. Jag är inte naiv inför sådana här sammanhang, men jag vill ändå ta upp frågorna om både frihandel och utvidgning. Det externa kapitlet är inte färdigskrivet så en fråga kan vara om det finns hopp om att det över huvud taget kommer att stå någonting om utvidgning i det.

Sedan vore det relevant, om det är möjligt, att trycka på vikten av öppna marknader både inom EU och mot världen utanför, antingen i det ekonomiska kapitlet eller i det externa. Det är inte så noga var, men att det kommer med är otvivelaktigt viktigt, åtminstone anser vi det här. Det är frågor som har kommit upp i diverse både ministersammanhang och parlamentariska sammanhang. Vi brukar understryka vikten av att hålla

EU öppet. Visst står inre marknaden med, men det skulle kunna vara ett tydligare budskap om öppenhet.

Jag skulle vilja höra statsrådets bedömning av om det är möjligt, vilket vore önskvärt. Men det är lätt för oss att sitta här och tycka. Jag är väl medveten om att debatten går annorlunda i ett antal andra huvudstäder.

Anf. 23 KARIN GRANBOM ELLISON (fp):

Det var många bra besked i EU-ministerns föredragning. De rättsliga garantierna nämndes, och det är dem jag har en fundering om. Det är bra att de inte på något sätt påverkar fördraget, men om man ger en garanti för att Irlands eller något annat lands beskattningsrätt inte kommer att påverkas, hur går det ihop med förslaget om koldioxidskatt som statsministern har lagt fram?

Anf. 24 HANS LINDE (v):

Inledningsvis får jag säga att jag håller med om mycket av Ulf Holms invändningar.

Vad gäller stycket om immigration är jag lite förvånad över att man är så pass nöjd. Det har trots allt rubriken Illegal immigration. Det är ett begrepp som vi inte brukar använda i Sverige därför att vi slår vakt om den grundläggande mänskliga rättigheten att faktiskt få söka asyl och få sin ansökan behandlad på ett rättssäkert sätt. Ingången där det sägs att man ska bekämpa illegal immigration är en ingång som vi inte brukar ha i Sverige.

Jag skulle också vilja ställa en fråga om Irland och de konstitutionella frågorna. Nu har vi inte fått något underlag, men jag skulle ändå vilja få något slags förtydligande av om EU-ministern känner till mer om hur det är formulerat i frågan om aborträtten och de konstitutionella frågorna. Det här är någonting som gör mig mycket oroad.

Vänsterpartiets grundläggande inställning är att man ska vara flexibel och lyhörd när det gäller att ge olika medlemsstater garantier eller undantag, men just här handlar det faktiskt om att man ger ett undantag som möjliggör för Irland att kränka de mänskliga rättigheterna. Vi brukar i Sverige vara i stort sett eniga om att rätten att bestämma över sin egen kropp är en grundläggande mänsklig rättighet.

Oberoende undersökningar som gjordes direkt efter folkomröstningen visade trots allt att detta inte var någon stor fråga i folkomröstningen. I den första undersökningen som gjordes efter folkomröstningen tror jag att det var 2 procent av de irländska väljarna som sade att frågor om dödshjälp, samkönade äktenskap eller abort hade påverkat deras val i den här folkomröstningen. Att man då låter konservativa abortmotståndare kapa frågan tycker jag känns olustigt.

Jag har förstått tidigare att den svenska borgerliga regeringen har ställt sig bakom de garantierna, vilket gör mig ganska förvånad. Jag har till exempel förstått att Folkpartiets eget kvinnoförbund, Liberala kvinnor, nu driver en kampanj mot dessa undantag, en kampanj som jag tycker är bra och positiv eftersom jag delar de grundkraven.

Jag skulle vilja höra lite mer om dels hur det ser ut, dels också hur man har resonerat i de här frågorna från den borgerliga regeringens sida.

Anf. 25 Statsrådet CECILIA MALMSTRÖM (fp):

Det var bra att ordföranden påpekade det som jag faktiskt missade att nämna, att Östersjöstrategin står här. Det är glädjande. Det pekar också framåt mot en Donaustrategi som kan inspireras av detta och som jag vet att inte minst ungrarna är engagerade i. De kommer ju att finnas med i nästa trio.

När det gäller frågan om öppna marknader, öppenhet, frihandel och så vidare, driver vi på för att få in den typen av skrivningar. Det fanns en sådan diskussion både på Ekofin och i Coreper i går. Förhoppningsvis är sista ordet inte sagt än. Hur mycket man ska skriva om detta är också en känd skiljelinje, men vi försöker få in skrivningar i frågan.

När det gäller koldioxidskatten är statsministerns förslag att uppmana alla EU-länder att på egen hand besluta om detta, alltså att varje land självständigt bestämmer sig för att införa koldioxidskatter, inte minst mot bakgrund av den svenska goda erfarenheten. Förslaget från hans sida handlar inte om att EU ska införa koldioxidskatt utan att medlemsländerna gör det, så det finns ingen motsättning i detta.

När det gäller rubriken Illegal immigration håller jag med Hans Linde om att det är olyckligt att det står på det sättet. Jag gillar inte heller den rubriken. Vi fortsätter diskussionerna om detta. Vi skulle gärna se att det ordet försvann, därför att ingen människa är illegal. Vi har nog samma uppfattning i den frågan.

När det gäller de irländska garantierna vill jag återigen säga att det inte finns några färdiga papper ännu så jag har ingenting att lämna över. Men vi är naturligtvis också mycket angelägna om detta. Det handlar inte om att ge Irland fripass för att kränka de mänskliga rättigheterna utan det handlar om att tala om att det inte är EU som bestämmer över den irländska grundlagen på dessa områden. Det tror jag att vi kan vara överens om.

Vi har säkert liknande syn på innehållet i delar av den irländska grundlagen, men det är inte EU som bestämmer. Det hindrar inte att man kan bedriva opinion för att ändra detta, för att försöka få till stånd en annan ordning, men det är inte EU som överprövar den irländska grundlagen i de här frågorna. Det är vad det ska handla om, inte om att ta ställning till sakinnehållet i sig. Det strider mot vad de allra flesta medlemsländerna tycker. Det är som sagt för att freda den frågan.

Jag tror att vi hade resonerat likadant om det hade handlat om vår grundlag. Det är det som ska slås fast. Det ska inte i övrigt innebära någon som helst ändring av Lissabonfördraget. Uppfattningen i den frågan lever kvar. Man kan bedriva opinion, men det handlar om en garanti för grundlagen.

Anf. 26 HANS LINDE (v):

Då tycker i alla fall vi från Vänsterpartiet och den borgerliga regeringen lite olika på den punkten. Det handlar inte bara om en grundlagsfråga. Det handlar om grundläggande mänskliga rättigheter. Det är, trots att vi nu ger Irland ett undantag, Lissabonfördraget som möjliggör för dem att fortsätta kränka mänskliga rättigheter. Jag tycker att Irlands abortförbud är en kränkning. Därför skulle jag vilja anmäla avvikande mening.

Anf. 27 ORDFÖRANDEN:
Det är noterat.

Anf. 28 ULF HOLM (mp):

Jag skulle också vilja anmäla avvikande mening från Miljöpartiet utifrån det jag sade tidigare.

I finansieringsfrågan och klimatfrågan är det lite passivt att säga att det är svårt att komma fram. Det är sant, men det behövs nog en lite mer positiv approach för att faktiskt vilja. Det är ungefär samma texter vi har sett på det här området sedan snart ett år, i alla fall ett halvår. Det känns inte som om det blir någon ledartröja. Det känns inte som om regeringen ligger på tillräckligt.

När det gäller avsnittet om illegal immigration blev jag förvånad. EU-ministern inledde med att nämna att regeringen var nöjd med texten som den ser ut nu. Sedan håller EU-ministern med både mig och Hans Linde från Vänstern när vi kritiserar rubriken Illegal immigration och säger att den inte är balanserad. Det är möjligt att regeringen har ändrat sig nu på EU-nämndens möte. Det är bra i så fall, men jag tror tyvärr inte att det är sanning. Det blir avvikande mening i det fallet också.

Anf. 29 ORDFÖRANDEN:

Det är noterat och motiverat. Det kommer också att synas i de steno-
grafiska uppteckningarna hur, varför och under vilka punkter avvikande
mening avgetts.

Anf. 30 Statsrådet CECILIA MALMSTRÖM (fp):

När det gäller abort är det redan i dag så att EU inte har befogenheter
att stifta lagar i de frågorna. Det är ingenting nytt som tillförs. Man syn-
liggör avsaknaden av den kompetensen hos EU. Det är vad det handlar
om.

När det gäller den sista texten som Ulf Holm frågade om är mitt svar:
Nej, den svenska regeringen gillar inte begreppet illegal immigration. Jag
gör det inte heller. Vi försöker få bort det ordet. Vi får se hur vi lyckas
med det. Men i övrigt tycker vi ändå att texten kan vara acceptabel som
den är. Vi kommer att fortsätta diskutera så jag förutser svåra diskussion-
er i de här frågorna.

Sverige försöker också *mycket* intensivt i en mängd olika internation-
ella forum och diskussioner som förs och också bilateralt att driva på en
mer progressiv formulering när det gäller finansieringen inför klimatfrå-
gan. Men det finns några länder som håller emot *mycket* hårt. Jag hoppas
att vi ska kunna nå ett litet steg framåt. Jag tycker inte att man ska låta de
här två processerna om den interna bördefördelningen och EU:s finansie-
ring hålla varandra gisslan. Det har, som sagt, inte gått att komma längre
hittills, men vi fortsätter.

Anf. 31 ORDFÖRANDEN:

Tack för informationen! Därmed kan vi sammanfatta för dagen i detta
fall. Jag finner att det finns stöd för regeringens ståndpunkt, men noterar
avvikande meningar från v och mp.

Sedan kan jag säga att vi samråder nästa gång om det här med statsministern på onsdag, den 17 juni, kl. 13. Det kan också vara bra att veta att beredningsgruppen, alltså gruppleddare eller vid förhinder för dessa någon annan per parti i nämnden, redan är kallade till beredningsgrupp på tisdag förmiddag kl. 11 för en teknisk genomgång av de papper som vi alla hade hoppats kunna titta på i dag. Både riksdag och regering beklagar att så inte blev fallet. En möjlighet kommer alltså att ges då för partierna att gräva lite djupare innan vi ses i nämndformatet igen på onsdag. Då kan man göra inspel till sin respektive företrädare där om man vill.

Vi har alltså ingen extra punkt om utvidgningen. Mig veterligen är de allmänna frågorna klara. Är det någon som vill ställa frågor om de av EU-ministern beredda A-punkterna?

Anf. 32 JOHAN LINANDER (c):

Det gäller kanske inte A-punkterna utan utvidgningen och om Sverige, nu när Island äntligen har bestämt sig, planerar att på något sätt, genom att börja diskutera med de andra medlemsländerna, hjälpa Island att komma in så snabbt som möjligt i gemenskapen när de nu äntligen vill själva.

Anf. 33 Utrikesminister CARL BILDT (m):

I formell mening, om man nu ska vara noga, och det ska man vara i sådana här sammanhang har inte Island bestämt sig än. Frågan ligger för behandling i Alltinget. Det kommer att bli en votering där inom en icke alltför avlägsen framtid vid en fri omröstning. Därefter kommer de att lämna in en ansökan. Exakt när det sker vet vare sig vi eller de.

Jag var där härmedagen och förde diskussioner. Statsministern kommer att åka dit på lördag, om jag inte missminner mig, och föra diskussioner. Vi har mycket nära kontakt med dem och även en dialog om hur vi ska behandla en ansökan. Men innan en ansökan har inkommit är det lite besvärligt att ta ställning till saken.

Självfallet kommer vi att betrakta Island som ingående i en särskild kategori av samma skäl som Sverige ingick i en särskild kategori. De har tre fjärdedelar av samarbetet genom inre marknaden och EEA. När vi talar om Köpenhamnskriterier och sådant som vi brukar ägna oss åt normalt kan vi notera att de har en tusenårig tradition av demokrati som är lite svår att ifrågasätta. Det är mer demokratisk tradition där än i Sverige och de flesta andra europeiska länder. Det finns ett antal sådana saker som vi avser att lyfta fram i dialogen.

>>> *Hemlig enligt 2 kap. 1 § sekretesslagen* <<<

Anf. 34 ORDFÖRANDEN:

Ett tips till er som är i olika utskott är något som vi tog upp på ordförandekonferensen i går, nämligen att vi har anledning att tro att vi betraktar Island som förhandlande kandidatland i höst. Det kan man tänka på när man till exempel bjuder in till sina respektive parlamentariska möten. Jag avser att bjuda in islänningar till stora Cosacmötet om det är möjligt. Vi kan ju bjuda in dem om vi vill; vi kan hitta en anledning också förstås.

Anf. 35 Utrikesminister CARL BILDT (m):

Låt oss återkomma till detta, för jag tror att vi alla har samma känslomässiga inställning till detta, men samtidigt är det viktigt att vi i ordföranderollen uppfattas som att vi faktiskt är objektiva i våra kriterier >>> **Hemlig enligt 2 kap. 1 § sekretesslagen** <<<
>>> **Hemlig enligt 2 kap. 1 § sekretesslagen** <<<

Anf. 36 ORDFÖRANDEN:

Detta kommer också att tas upp på gruppledarnivå i riksdagen.

Detta om allmänna rådet om inte någon hade något övrigt där. Då tackar vi EU-ministern och hennes medarbetare för i dag.

Vi går vidare till Möte om yttre förbindelser och börjar med punkt 2, Mellanöstern. Där finns det flera olika slutsatsutkast i den blå mappen om Mellanöstern i allmänhet och om Libanon i synnerhet. Senast vi pratade om Mellanöstern var den 24 april då det fanns stöd för regeringens då angivna förhandlingsupplägg. Underlag är i övrigt utsänt. Jag lämnar ordet till utrikesministern.

Anf. 37 Utrikesminister CARL BILDT (m):

Fru ordförande! Här är det väl, om man ska vara alldeles ärlig, flera punkter som det handlar om. Det är som sagt dessa slutsatser angående Mellanöstern, och det är slutsatser angående Libanon. Det är dessutom en senare punkt som kommer lite längre ned på föredragningslistan i formell mening, det vill säga associeringsrådet EU–Israel. Det är formellt sett olika saker.

Anf. 38 ORDFÖRANDEN:

Det går utmärkt att prata om det. Det känns logiskt.

Anf. 39 Utrikesminister CARL BILDT (m):

Jag tror att det är lika bra att slå ihop det, för det blir samma diskussion i alla fall.

Om vi då börjar med slutsatserna har ni sett dem. De är inte finaliserade in till det sista kommatecknet och kommer väl att bli föremål för diskussioner. I huvudsak är det så här det är överenskommet.

Det är slutsatser som vi är nöjda med. De är bra. Vi har nu en situation som är både bra och dålig i Mellanöstern. Den är bra såtillvida att vi har en unik samsyn över Atlanten mellan Obamaadministrationen och den europeiska unionen. Vi har en något mer komplicerad situation på marken, eller framför allt med den nya israeliska regeringen. Här kommer då utveckling att ske under tiden mellan nu och när vi har diskussionen på måndag. Vi har Javier Solana och George Mitchell i regionen, och Solana kommer självfallet att dyka upp i Luxemburg och rapportera om sina samtal både med de olika parterna och med den amerikanska administrationen. Vi har dessutom den situationen att den israeliske premiärministern under visst tryck kommer att ha ett linjetal om inriktningen av den israeliska politiken på söndag kväll.

Jag tror inte att detta kommer att förändra någonting i texterna. Det kan inte uteslutas, men jag ser det inte som sannolikt. Skulle det ske får

vi självfallet återkomma. Men det är klart att mycket av det kommer att präglade diskussionen som vi för om vägarna framåt.

Jag vet inte om jag ska gå in i detaljer i texten. Jag tror att ni har sett den, och den överensstämmer mycket väl med svensk politik. Det är bosättningspolitiken, det är Gazafrågan och det är de andra frågeställningarna.

Större uppmärksamhet tilldras associationsrådet, misstänker jag, med den berömda frågan om uppgraderingen av relationerna som ingår i ett led i vår strävan att uppgradera våra relationer med alla partnerländer i Medelhavsområdet. Det är ingen unik Israelpolitik i denna del.

Vi har en så kallad handlingsplan som gäller, och vi har diskuterat den nya handlingsplanen. Dock, som ni kanske har noterat av papperen, anser vi inte att tiden är mogen just nu att gå vidare till den nya handlingsplanen. Vi förlänger därmed, eller avser att förlänga, den existerande handlingsplanen på en något obestämd tid.

Om detta kommer vi att ha en diskussion med den israeliske utrikesministern Lieberman som kommer att vara där, och jag kommer väl förmodligen också att ha ett bilateralt möte med honom i anslutning till associeringsrådet. Vi kommer också att ha en rad andra samtal med företrädare för olika parter i Mellanöstern i anslutning till mötet i Luxemburg, men det ligger lite utanför den formella dagordningen.

Anf. 40 MAGDALENA STREIJFFERT (s):

Fru ordförande! När det gäller rådsslutsatserna tycker vi från Socialdemokraterna att de är bra. Man ska ställa samma krav på båda stater. Båda ska ställa upp på en tvåstatslösning. Vi ser problem på marken när det gäller utbyggnad av illegala bosättningar, check points och så vidare, och det är klart att det är oacceptabelt.

När det gäller just associationsavtalet och -rådet och att man går vidare med det är bra. Därför är det viktigt att man verkligen diskuterar att det måste bli förändringar på marken innan en eventuell uppgradering av ett sådant avtal sker. Jag vet att det är olika åsikter om detta i Europeiska unionen, men vi bara markera att det är viktigt att man faktiskt också gör någonting från Israels sida för att ett sådant avtal ska uppgraderas.

Anf. 41 BENGT-ANDERS JOHANSSON (m):

Fru ordförande! Ja, slutsatserna är det väl, precis som utrikesministern konstaterade, inte mycket att säga om. De följer traditionell svensk linje. Däremot skulle jag om möjligt vilja få en kommentar om den nya amerikanska administrationens gradvisa förändring i hållningen till Israel och om det har gett någon märkbar förändring i förhållandet mellan er i utrikesministerkåren. Eller förstå mig rätt, har förutsättningarna för att komma fram ökat i någon större grad, eller är det status quo?

Anf. 42 HANS LINDE (v):

Jag får också inledningsvis säga att jag tycker att rådsslutsatserna är bra. Där finns det inte mycket att invända mot. Däremot saknar jag två saker som vi brukar lyfta i de här sammanhangen. Dels saknar jag att man inte lyfter fram behovet av dialog med samtliga parter inklusive Hamas. Jag förstår att man inte kommer att få med det i de här rådsslutsatserna heller, det brukar inte vara så.

Det andra som jag kan tänka mig skulle kunna lyftas i det här sammanhanget är frågan om den arabiska minoriteten inne i Israel. Där tycker jag att utvecklingen har varit mycket oroväckande. Nu visar det väl sig att förslagen från Yisrael Beiteinu åtminstone tillfälligt har fallit. Men det finns ändå en stor oro när ett sådant parti sitter i regering eller driver den typen av frågor. Jag tror att det skulle vara viktigt för EU att slå fast frågan om de mänskliga rättigheterna även inne i staten Israel.

Slutligen håller jag helt med Magdalena Strejffert när det gäller associationsrådets uppgradering att det är viktigt att man inte bara tittar på uttalandet utan att det också måste vara agerandet som är det centrala. Israel måste förändra sitt agerande på marken innan det kan bli aktuellt på det här området.

Jag kommer att anmäla avvikande mening i frågan om Hamas och dialog med samtliga parter, men utöver det kan jag säga att jag är nöjd med regeringens ståndpunkt.

Anf. 43 ORDFÖRANDEN:

Det kommer att stå i de stenografiska uppteckningarna, så man kan citera Hans Linde på det där sista om man vill!

Anf. 44 MAX ANDERSSON (mp):

Jag får väl instämma. Jag är tämligen nöjd med regeringens ståndpunkt, eller med förslagen till uttalanden. Det är bättre än vad det har brukat vara. Jag hoppas att det har någonting att göra med att regeringen har jobbat för att det ska bli bättre.

Precis som Vänsterpartiet vill vi gärna att man lyfter frågan om den arabiska minoritetens rättigheter i Israel. Det är värt att lyfta fram med tanke på de förslag som har lagts fram.

Sedan vill Miljöpartiet också understryka vikten av att man inte låter eventuella, förhoppningsvis positiva signaler, i Netanyahus linjetal tas som ursäkt för att påbörja en uppgradering av relationerna med Israel. Man måste se till vad de konkreta handlingarna är och inte bara nöja sig med signaler. När det gäller palestinier kräver vi konkreta handlingar, inte bara uttalanden. Det borde gälla även för Israel.

Anf. 45 ORDFÖRANDEN:

Ska jag uppfatta Max Anderssons tämligen nöjdhet som att det ändå finns en risk för avvikande mening i vissa delar? Jag måste nästan fråga vad "tämligen nöjd" innebär.

Anf. 46 MAX ANDERSSON (mp):

Det finns en risk för avvikande mening, men jag tänkte lyssna på utrikesministern först.

Anf. 47 ORDFÖRANDEN:

Det är en utmärkt idé! Varsågod, utrikesministern!

Anf. 48 Utrikesminister CARL BILDT (m):

Ja, det kan man inte så noga veta!

För att börja med Bengt-Anders Johansson: Det är klart att det har varit en väsentlig förändring i samtalsklimatet över Atlanten. Nu ska sägas att under det sista året, eller de två sista åren, av Bushadministrationen var det relativt bra också när de gick in i Annapolisprocessen. Det stora felet där var att de kom i gång alldeles för sent. Även om det, tyckte jag, fanns anledning till en försiktig optimism i Annapolisprocessen kom detta att misslyckas, huvudsakligen på grund av den interna utvecklingen inom Israel. Olmertregeringen föll ju sönder och samman, och därmed försvann den ena pelaren på vilken en fredsprocess kunde grundas. Då var vi oroliga för att det skulle bli som vanligt i USA, det vill säga att när en ny administration kommer in tar det lång tid innan den kommer i gång och ibland prioriterar man andra frågor än Mellanöstern. Mellanöstern är traditionellt mycket besvärlig inrikespolitiskt i USA, det ska vi inte glömma. Det är lite inrikespolitik här också, men i USA är det stor inrikespolitik när det gäller Mellanösternpolitiken. Det är därför det är speciellt tillfredsställande att de har kommit i gång så pass snabbt och så pass tydligt och med en politisk linje som är gränsande till identisk med vad vi har sagt från den europeiska sidan.

I den meningen är det en mycket bättre situation. Men det balanseras av en sämre situation ute i verkligheten som inte bara har att göra med den nya israeliska regeringen utan också med misslyckandena, kan man säga, i den palestinska försoningsprocessen.

Hur denna dynamik kommer att utfalla återstår att se. Det är alldeles uppenbart att den israeliska regeringen känner att den befinner sig under ett tryck. Det att man diskuterar olika positionsförändringar nu är ett uttryck av detta. Man kan säga att trycket från den amerikanska sidan är mycket hårt i bosättningsfrågan. Man upplever ett mycket starkt europeiskt tryck, inte minst i Gazafrågan. När det gäller bosättningsfrågan är det mindre sensationellt för vi har sagt samma saker hela tiden, men vi har blivit mycket tydligare och mer aktiva i Gazafrågan bland annat med svensk medverkan under de senaste månaderna.

Det kommer förmodligen att leda till att vi börjar se positionsjusteringar från israelisk sida. Det är bra om så sker, men jag håller med om att det finns en väg att gå, och vi ska inte ropa hej alltför tidigt. Det krävs förändringar på marken eller i politiken mer konkret i förhandlingsprocessen för att vi ska vara nöjda.

Vad gäller uppgraderingen är den fortfarande angelägen och den är viktig. Vi behöver en närmare relation med Israel och med andra länder. Det är ingen tvekan om det. Det kommer att fördjupa möjligheten också till politisk dialog och till politisk påverkan med Israel. Men man får välja tidpunkt lite grann i de här sammanhangen, och det kan finnas lite olika nyanser inom Europeiska unionen, som vi alla vet. Men det råder en betydande samstämmighet, eller total samstämmighet för att vara exakt, om att tidpunkten i alla fall inte är nu. Sedan får vi bedöma utvecklingen allteftersom vi kanske också kan ha någon liten del i att forma den.

Hamasfrågan har vi diskuterat tidigare, och det har väl inte hänt något nytt egentligen i den delen. Försoningssamtalen går relativt knackigt vad man kan förstå, men jag kommer nog att ha mer information om det om några dagar.

En MR-dialog har vi och ska ha med Israel, och blir det några förändringar i den faktiska politiken vad gäller den minoritet som med israeliskt språkbruk kallas arabisk och som enligt min mening mer adekvat skulle kallas palestinsk är det naturligt, tycker jag, att man tar upp det inom ramen för MR-dialogen. Men som påpekades har det ännu inte blivit någonting mer än politisk retorik av detta. Då tycker jag kanske inte att det förtjänar plats i en text men att vi måste vara beredda att ta upp det om det går längre än den politiska retoriken. Det håller jag absolut med om. Jag hoppas att vi slipper återkomma till frågan, men finns det anledning att återkomma till frågan ska vi förvisso göra det.

Anf. 49 ORDFÖRANDEN:

Tack så mycket för det! Hur nöjd är Max Andersson nu?

Anf. 50 MAX ANDERSSON (mp):

Jag skulle säga att det är ett gränsfall. Jag försöker komma ihåg om de andra partierna har anmält avvikande mening på dessa punkter.

Anf. 51 ORDFÖRANDEN:

Hans Linde kommer nog att göra det. Det får han stå för själv, men jag skulle tro det. Han verkar inte ångra sig, utan han har flaggat för det.

Anf. 52 MAX ANDERSSON (mp):

Jag avstår för den här gången. Jag var nästan nöjd med svaret.

Anf. 53 ORDFÖRANDEN:

Det är noterat. Då får jag sammanfatta med att jag finner att det finns stöd för regeringens ståndpunkt med avvikande mening från Vänsterpartiet.

Vi går vidare till punkt 3, Kuba. I mina noteringar står det: Kan bli en A-punkt. Men eftersom den står med på listan här kan vi väl prata om den i alla fall. Det handlar om en årlig genomgång av relationen med Kuba. Frågan behandlades alltså förra gången för ungefär ett år sedan. Då fanns det majoritet för regeringens ståndpunkt. Utkast till slutsatser ligger i den blå mappen.

Anf. 54 Utrikesminister CARL BILDT (m):

Låt mig för ordningens skull under den föregående punkten säga att det är slutsatser om Libanon och Syrien. Jag tror inte att de är kontroversiella, men vi noterar dem.

Anf. 55 ORDFÖRANDEN:

Libanon nämnde jag i alla fall. Syrien kan vi också anhängiggöra.

Jag upplevde att vi hade allt i ett svep i diskussionen. Det verkar så i rummet också.

Då går vi vidare till Kuba.

Anf. 56 Utrikesminister CARL BILDT (m):

Detta är en klassiker från svensk utgångspunkt. Den har varit föremål för mycket betydande diskussioner inom unionen, och det är väl ingen

hemlighet att det finns ett spänningsförhållande inom unionen mellan ett land som är språkligt närstående Kuba och andra länder, som väl tar MR-frågor på något större allvar i ett fall som detta. Vi har nått en kompromiss om texten som vi är rätt nöjda.

Vi fortsätter den politiska dialogen. Jag tycker alltid att det är rätt att föra en politisk dialog, åtminstone med länder, och man ska inte vara rädd för det, även om de har en avvikande åsikt. Men man måste vara tydlig i vad man säger.

När vi började med utkastet till uttalande var tydligheten inte det mest utmärkande draget, men nu tycker jag att de är tillfredsställande tydliga. Vi inledde den politiska dialogen för ett år sedan, om ni kommer ihåg det. Då hade vi en betydande diskussion om detta och uttalade rätt bestämda förväntningar. Vi är nu ganska besvikna på att egentligen inget har skett på Kuba. Det har varit lite ommöbleringar i det gamla stalinistiska skiktet, men utöver det praktiskt taget ingenting att notera. Man har tillsatt en ny utrikesminister. Vad det kan betyda återstår att se.

Vi fortsätter dialogen baserad på detta också i kontakt med dem som står för en annorlunda syn på den framtida utvecklingen i landet.

Relaterat till detta finns det Kusp- eller PSC-slutsatser där vi säger: The common position will be reviewed in June 2010. Det är alltså en ettårshistoria. Det står inte i den här texten, men det har beslutats i Kusp, som vi kallar det på svenska.

Anf. 57 ORDFÖRANDEN:

Då finner jag att det finns stöd för regeringens ståndpunkt.

Vi går vidare till punkt 4, Västra Balkan. Här finns diverse olika slutsatsutkast i den blå mappen. Några ska bli A-punkter, andra inte. Jag föreslår att vi pratar om Västra Balkan nu, och sedan ser vi till att vederbörliga beslut fattas där det är rätt.

Senast vi pratade om detta i nämnden var inför stora Gaercmötet i maj, det vill säga i EU-nämnden den 15 maj. I det sammanhanget stod det om Bosnien-Hercegovina i de sammanfattande slutsatserna om ESRP. I förhållande till dessa anmälde s och v avvikande meningar. Det var i förhållande till de stora slutsatserna och nog inte specifikt i frågan om Västra Balkan-delarna, men jag måste ändå anmäla det här. Miljöpartiet var inte närvarande när vi pratade om detta i nämnden och det fanns avvikande meningar från s och v.

Slutsatsutkast finns i den blå mappen. Underlag är utsänt.

Anf. 58 Utrikesminister CARL BILDT (m):

Det handlar om tre olika conclusions som gäller Västra Balkan. Den första handlar om visaliberalisering. Uttalandet säger i sig inte så mycket, men det säger att det finns en process. Vår förhoppning är att vi ska kunna åstadkomma en visaliberalisering för Makedonien, Serbien och Montenegro. Bosnien är tyvärr inte riktigt klara än.

Det pågår en teknisk utvärdering från kommissionen. Vi har inte fått alla resultat än, men på basis av den kommer det sedermera att fattas beslut. Det är klart att det kommer att vara en politisk dialog.

Makedonien är i stort sett klart. Serbien är nästan klart, även om det finns en del frågetecken. Montenegro är på väg, och Bosnien ligger lite efter. Exakt hur det hela kommer att utformas återstår att se. Det läggs

inte fast i uttalandet, utan det handlar om en inriktning där vi hoppas att få detta på plats till utgången av detta år.

Sedan har vi en text angående regionalt samarbete som säger att vi är för det. Det finns inte så mycket mer att säga om den. Vi säger att det är en avgörande del av det europeiska perspektivet för Västra Balkan. Här kommer vi under det svenska ordförandeskapet att ha en del konferenser för att ytterligare understryka behovet av regional samverkan i konkreta frågor. Det kan röra energipolitiken, transportpolitiken eller mer praktiska aspekter av hur man faktiskt bygger en fungerande ekonomi.

Sedan har vi Bosnienslutsatserna, som kanske är de mest operativa. Där går vi nu in i något av ett nytt skede i den meningen att vi hoppas att man ska kunna komma fram till att Bosnien har uppfyllt de 5+2 villkor som sattes upp av den så kallade PIC Steering Board för ett tag sedan och att man därmed ska kunna avsluta det gamla Daytonskedet med Office of the High representative och gå över till ett mer EU-orienterat skede med en stark EU-representant, ett starkt EU-kontor och därmed också göra det möjligt för Bosnien att ansöka om medlemskap i Europeiska unionen. Då skulle vi ha en situation där Makedonien har kandidatlandstatus och gör betydande framsteg. Montenegro ligger hos kommissionen. Albanien ligger hos ministerrådet och kommer att skickas till kommissionen. För Serbien återstår några frågor som bekant, men man kommer förmodligen att ansöka om medlemskap i närtid, och då skulle det finnas en möjlighet också för Bosnien att ansöka om medlemskap.

Då går hela regionen in i en ny fas med avier från kommissionen och en mer ambitiös approach när det gäller den europeiska integrationen. Det innebär inte att dessa länder närmar sig medlemskapet med stormsteg, men det innebär att vi har en möjlighet att gå in i en ny fas. >>>

Hemlig enligt 2 kap. 1 § sekretesslagen <<<

Inget av detta löses i sina detaljer i de här uttalandena. Det står i alla fall: The council remains fully committed to the position from the charter to a reinforced EU presence as soon as the fulfillment of the five objectives and the two conditions is complete and stresses that the position could be within reach in the months ahead.

Detta är väl vad som kan sägas om det. Vad gäller regionen i övrigt handlar den dominerande frågan om den ekonomiska krisen, men den är inte föremål för behandling här.

Anf. 59 ORDFÖRANDE:

Då vill jag uppmärksamma nämnden på att vi nu muntligt från utrikesministern har hört att regeringen har tydliga uppfattningar om detta, vilket är bra eftersom det inte stod så mycket i ståndpunktsväg i det skriftliga underlag vi fick. Det behöver det inte alltid göra i papperen, bara det kommer fram när vi sitter här. Det är min uppfattning att det har det gjort.

Anf. 60 MAGDALENA STREIJFFERT (s):

Det är tre punkter i rådsslutsatserna. Vi tycker att de är viktiga och delar regeringens ståndpunkt att detta är bra. Därför har vi ingen avvikande mening. De här delarna är viktiga, och det är bra att det förs ett samtal.

Anf. 61 Utrikesminister CARL BILDT (m):

Låt mig tillägga att under lunchen kommer chefsåklagaren i Haagtribunalen, Brammertz, att redogöra för sin bedömning av läget vad gäller samarbete från de olika ländernas sida. När det handlar om Serbien är samarbetet i allt väsentligt bra. Det enda problemet är att de inte har fått tag på Mladic, och det beror möjligtvis på bristande förmåga men inte på bristande vilja. Det är mer frågetecken när det gäller Kroatien och överlämnandet av dokumentation till rättegången. Vi får lyssna på hans redogörelse och se vilka slutsatser det kan leda till.

Anf. 62 ORDFÖRANDEN:

Då finner jag sammanfattningsvis att det finns stöd för regeringens ståndpunkt.

Sedan står det en punkt 5 inom parentes på min lapp: Ev. Georgien. Senast jag hörde efter skulle detta inte tas upp. UD:s representanter skakar samfällt på huvudet.

Blir det någon punkt 6 om Burma, då? Där står det också ”ev.”.

Anf. 63 Utrikesminister CARL BILDT (m):

Om Burma blir det väl en diskussion, skulle jag tro, men det beror lite på rättegångsläget i Rangoon.

Jag kan säga något muntligt om läget. Magdalena Streijffert och jag hade en debatt om detta i kammaren för inte så länge sedan.

Vi har väl något ändrat politik vad gäller Burma. Vi är nu mer engagerade också i en dialog med dem. Vi hade ett möte i EU-trojkan med den burmesiske utrikesministern i Hanoi för ungefär två veckor sedan. Det var ett möte där vi självfallet inte tyckte samma sak, men för att vara ett möte där vi var så pass osams var det ändå relativt bra. Det var ett utbyte av synpunkter. Det var ett lyssnande, och det fanns verkligen en önskan från deras sida att förklara vissa saker.

Det handlade givetvis mycket om Aung San Suu Kyi och om vad som hade inträffat med amerikanen som hade simmat. Vi fick mycket omfattande redogörelser för allt som hade inträffat.

>>> *Hemlig enligt 2 kap. 1 § sekretesslagen* <<<

>>> *Hemlig enligt 2 kap. 1 § sekretesslagen* <<<

Nåväl, vi har en engagemangspolitik, och vi ska fortsätta med det. FN:s generalsekreterare ska åka dit i juli och samtala med den högsta ledningen. Han har i alla fall sagt att han vill, och de burmesiska representanterna sade till oss att de är beredda att ta emot honom valfri dag i juli bara han bestämmer sig. Det var en protokollsgenerositet som visar att de inte är överbelastade med inkommande besök. Så har vi det inte i Sverige.

Sedan tittar vi på vilka ytterligare restriktiva åtgärder som vi skulle kunna vidta om vi finner att rättegångens utfall skulle innebära anledning till det. Det är vi inte klara med egentligen. Det får man diskutera. På handelssidan går det inte att göra så mycket, för det finns inte så mycket handel. Kanske går det att göra något på den finansiella sidan med så kallade smarta sanktioner, men de ska vara smarta. Vi har ingen anledning att klippa till mot enskilda människor mer än vad som är oundgängligen nödvändigt.

Det finns också tankar om att eventuellt sätta upp domare på den restriktiva listan om de klipper till med domar som vi uppfattar som politiska. >>> *Hemlig enligt 2 kap. 1 § sekretesslagen* <<<

Detta är de två instrument som vi i så fall diskuterar. Vi kommer säkert att ha en kort diskussion och sedan gå vidare. Sedan får vi se hur händelseutvecklingen blir. Det här blev en lite längre redogörelse trots att det inte ska antas några slutsatser.

Anf. 64 MAGDALENA STREIJFFERT (s):

Fru ordförande! Jag tyckte att det var en bra interpellationsdebatt i måndags. Jag ska försöka att fatta mig kort här.

Det är oerhört viktigt att omvärlden fortsätter att sätta press på Burma, en av världens mest grymma militärdiktaturer. Man märker nu att de börjar bli stressade med tanke på att exempelvis också Vietnam och Kina har ställt sig bakom att man ska släppa Aung San Suu Kyi fri. Även om det är små steg är det mycket bra steg.

När det gäller rättegången finns det diskussioner om det eventuellt kommer att bli något utslag i dag. Det återstår att se. Jag tror dock inte att militärjuntan hade släppt Aung San Suu Kyi. De har någon lagstiftning om att efter fem år i husarrest skulle hon släppas. Man hade nog ändå förberett någonting.

Att det sedan slumpade sig så att en amerikan kom simmande kan väl diskuteras. Frågan är vad som kommer att hända. Antagligen kommer man inte att släppa henne fri. Jag har svårt att tänka mig det. Därför är det oerhört viktigt att EU är berett på fler restriktiva åtgärder som visar på att detta inte är okej.

Jag tror att just finansiella transfereringar och smarta sanktioner är en väg att gå. Jag ger Carl Bildt och UD fullt stöd för att även domare kan sättas upp på en sanktionslista.

Anf. 65 MAX ANDERSSON (mp):

Jag vill lyfta frågan om vikten av att man lägger ytterligare sanktioner mot Burma om domen blir sådan att det behövs ytterligare sanktioner. Bland de saker som man kan göra är just att på en sanktionslista sätta upp de domare som även har varit inblandade i tidigare domar mot demokratiaktivister. Utrikesministern har Miljöpartiets stöd i den frågan.

Anf. 66 ORDFÖRANDE:

Det är noterat.

Anf. 67 Utrikesminister CARL BILDT (m):

Jag vill bara upprepa vad jag sade tidigare. Utrymmet för att hitta nya sanktioner är mycket begränsat, och de måste vara smarta. Den väg som vi nu har diskuterat tror jag är en möjlighet.

På den ekonomiska sidan finns det banker som man möjligtvis kan klippa till. Det är bara det att de bankerna också sysslar med normala transaktioner. Vi försöker nu få in mer humanitär hjälp i landet. Burma är det land i världen som har minst humanitär hjälp. Det finns fortfarande effekter av cyklonen Nargis.

För att kunna hantera humanitära transfereringar krävs ett fungerande banksystem. Vi försöker att få i gång NGO-sektorn genom olika typer av hjälpåtgärder. Vi ska inte skjuta oss själva i fötterna alltför mycket. Jag säger det bara för att för att illustrera svårigheten med detta.

Jag vet inte om slutsatserna från det möte vi hade i Hanoi, det vill säga från Asemmötet, är distribuerade till nämnden – det är de antagligen.

Anf. 68 ORDFÖRANDEN:

Inte vad jag vet. Vi kan kanske be UD skicka dem.

Anf. 69 Utrikesminister CARL BILDT (m):

Det kan vi kanske åstadkomma. De är läsvärda i denna del. Det är inte bara så som Magdalena sade att de kräver frigivande av Aung San Suu Kyi utan av alla politiska fångar. Det var mycket viktigt. Om vi har en politik gentemot Burma som bara fokuserar på henne – hon är den mest kända, av lätt insedda skäl – tror jag att vi kör in i en återvändsgränd. Det handlar om alla.

Vi talade med Kina, Vietnam och Indien i en gemensam text om att bereda vägen för fria demokratiska val nästa år. Det är inte så att vi tror att så kommer att bli fallet. Men att vi lyckades genom förhandlingar få de länderna med på kraven – det gäller också Indonesien, needless to say, och Thailand – tror jag dock haft en effekt på det agerande som vi har sett från burmesisk sida under veckorna sedan dess.

Anf. 70 ORDFÖRANDEN:

Tack så mycket för det. Ibland tar vi ställning till förhandlingslinjer och sådant, men det tycker jag inte riktigt finns här. Vi har fått mycket och värdefull information, och den tackar vi för. Det räcker för i dag.

Vi har punkt 7 Övriga frågor där den nederländska delegationen förväntas vilja prata om Sudan. Det är den fråga som jag har noterat. Finns det fler anmällda? Det gör det inte vad vi vet. Är det något att säga om vad Nederländerna vill ta upp om Sudan?

Anf. 71 Utrikesminister CARL BILDT (m):

De vill ha ett uttalande om Sudan som jag inte vet om det blir någonting av. >>> **Hemlig enligt 2 kap. 1 § sekretesslagen** <<<

>>> **Hemlig enligt 2 kap. 1 § sekretesslagen** <<<

>>> **Hemlig enligt 2 kap. 1 § sekretesslagen** <<<

Vi ska försöka vara lite noggrannare när vi tar upp frågor och göra det bara när vi fastställer ny politik. Då får vi möjlighet att diskutera det mer ingående som ny politik antingen i Gaerc mellan utrikesministrarna eller till exempel här i nämnden.

Jag tycker personligen inte att Sudanförslaget från nederländsk sida uppfyller kravet på ny politik. Det upprepar i stort sett vad vi har sagt tidigare. Det återstår dock att se.

Anf. 72 ORDFÖRANDEN:

Det är inget som de till exempel vill att det svenska ordförandeskapet ska lyfta upp eller ta initiativ till?

Anf. 73 Utrikesminister CARL BILDT (m):

Jo, de vill att vi ska ha ett uttalande senare. Men senare är senare, och då får vi återkomma till det. Vi får se hur utvecklingen är i Sudan och i övriga delar av världen när vi ska prioritera för ett möte till exempel i oktober eller november.

Det är möjligt att Sudanfrågan är den dominerande. Då ska vi absolut ta tag i den. Det är möjligt att vi har fullt krig i någon annan del av världen. Då får vi nog ta tag i det, misstänker jag.

Vi ska inte utställa några löften till länder i förväg om att vi kommer att ta upp saker och ting. Då kan vi hamna i den situationen att vi får köra ett ordförandeskap där allting är bestämt av en tidigare byråkratisk process och inte relevant för den globala utveckling vi faktiskt har att hantera. Det är inte så ett fungerande, mer livaktigt utrikespolitiskt samarbete ska ske, enligt min mening.

Anf. 74 ORDFÖRANDE:

Vi tackar för informationen.

Sedan frågar vi om det var något särskilt om A-punkterna eller om det är något särskilt som utrikesministern vill informera om vad gäller associeringsråden med mera som inte kräver samråd. Regeringen är alltid fri att informera riksdagen om viktiga EU-frågor.

Anf. 75 Utrikesminister CARL BILDT (m):

Det är Israel som är det relevanta, och det har vi redan diskuterat.

Vad gäller uttalandena i övrigt vill jag bara nämna angående Afghanistan-Pakistan att vi kommer att ha ett toppmöte med Pakistan på onsdagen den 17 juni. Det kommer att komma en deklaration därifrån. Vi trycker på i sedvanlig ordning för handelsliberalisering som en del i att i övrigt stödja demokratiska institutioner.

Vi vill dessutom ha ett mandat, ett uppdrag från rådet till kommissionen och rådssekretariatet att ta fram ett större paket vad gäller civila politiska stödinsatser för framför allt Afghanistan men också Pakistan att diskutera i oktober, det vill säga efter det afghanska presidentvalet. Här kommer vi in i planeringen för det svenska ordförandeskapet. Vi förväntar oss att den beställningen kommer att godkännas av rådet som ett underlag för det arbete som vi kommer att göra senare.

I övrigt innehåller de texter som är överenskomna inga sensationer. Det är ett långt dokument om ESDP-operationer som är en bra katalog men som inte är så mycket mer. Men det är en bra uppslagsbok för dem som vill hitta något att kritisera, stödja, eller vad det nu kan vara.

Anf. 76 ORDFÖRANDE:

Vi tackar för den informationen. De flesta av de skarpare A-punkterna finns också i den blå mappen.

Vi är då färdiga med utrikesministern och hans medarbetare för i dag, eller vill utrikesministern ta upp ytterligare något?

Anf. 77 Utrikesminister CARL BILDT (m):

Björn Lyrvall påpekar att samarbetsrådet med Ukraina inte är ointressant.

Anf. 78 ORDFÖRANDEN:

Det kan jag hålla med om. Har det hänt någonting nytt från ukrainsk eller svensk horisont i den frågan?

Anf. 79 Utrikesminister CARL BILDT (m):

Nej, det kan man väl inte säga. Det är en inrikespolitisk utveckling i Ukraina som är lite svåröverskådlig. Det talas om förhandlingar mellan Tymosjenko och Janukovitj. Jag kan inte bedöma hur långt de har kommit. Sedan har vi den ekonomisk-politiska hanteringen. Det som bekymrar oss är framför allt förhandlingstakten vad gäller associeringsavtalet och frihandelsavtalet.

Där säger vi hela tiden att den verkligen måste accelerera för att det ska vara möjligt att avsluta det under det svenska ordförandeskapet. Det är tilltagande osannolikt att detta kommer att lyckas. Det är för tidigt att göra någon slutbedömning av detta. Det är inga nya politiska ställningstaganden, men utvecklingen i Ukraina är alltid intressant per definition.

Anf. 80 ORDFÖRANDEN:

Vi tackar för informationen. Vi är då klara med samrådet och önskar utrikesministern och hans medarbetare trevlig helg och lycka till.

Innehållsförteckning

1 § Allmänna frågor och yttre förbindelser	1
Anf. 1 ORDFÖRANDEN	1
Anf. 2 Utrikesminister CARL BILDT (m).....	2
Anf. 3 ORDFÖRANDEN	2
Anf. 4 Utrikesminister CARL BILDT (m).....	2
Anf. 5 ORDFÖRANDEN	2
Anf. 6 HANS LINDE (v).....	2
Anf. 7 Utrikesminister CARL BILDT (m).....	2
Anf. 8 ORDFÖRANDEN	2
Anf. 9 Utrikesminister CARL BILDT (m).....	2
Anf. 10 ORDFÖRANDEN	2
Anf. 11 Utrikesminister CARL BILDT (m).....	2
Anf. 12 ORDFÖRANDEN	3
Anf. 13 ULF HOLM (mp).....	3
Anf. 14 ORDFÖRANDEN	3
Anf. 15 Statsrådet CECILIA MALMSTRÖM (fp)	3
Anf. 16 ORDFÖRANDEN	6
Anf. 17 Utrikesminister CARL BILDT (m).....	6
Anf. 18 SUSANNE EBERSTEIN (s).....	6
Anf. 19 ULF HOLM (mp).....	6
Anf. 20 ORDFÖRANDEN	7
Anf. 21 Statsrådet CECILIA MALMSTRÖM (fp)	7
Anf. 22 ORDFÖRANDEN	9
Anf. 23 KARIN GRANBOM ELLISON (fp)	10
Anf. 24 HANS LINDE (v)	10
Anf. 25 Statsrådet CECILIA MALMSTRÖM (fp)	11
Anf. 26 HANS LINDE (v)	11
Anf. 27 ORDFÖRANDEN	12
Anf. 28 ULF HOLM (mp).....	12
Anf. 29 ORDFÖRANDEN	12
Anf. 30 Statsrådet CECILIA MALMSTRÖM (fp)	12
Anf. 31 ORDFÖRANDEN	12
Anf. 32 JOHAN LINANDER (c).....	13
Anf. 33 Utrikesminister CARL BILDT (m).....	13
Anf. 34 ORDFÖRANDEN	13
Anf. 35 Utrikesminister CARL BILDT (m).....	14
Anf. 36 ORDFÖRANDEN	14
Anf. 37 Utrikesminister CARL BILDT (m).....	14
Anf. 38 ORDFÖRANDEN	14
Anf. 39 Utrikesminister CARL BILDT (m).....	14
Anf. 40 MAGDALENA STREIJFFERT (s)	15
Anf. 41 BENGT-ANDERS JOHANSSON (m)	15
Anf. 42 HANS LINDE (v)	15
Anf. 43 ORDFÖRANDEN	16
Anf. 44 MAX ANDERSSON (mp).....	16
Anf. 45 ORDFÖRANDEN	16
Anf. 46 MAX ANDERSSON (mp).....	16
Anf. 47 ORDFÖRANDEN	16
Anf. 48 Utrikesminister CARL BILDT (m).....	16

Anf. 49	ORDFÖRANDEN	18	2008/09:38
Anf. 50	MAX ANDERSSON (mp)	18	12 juni
Anf. 51	ORDFÖRANDEN	18	<hr/>
Anf. 52	MAX ANDERSSON (mp)	18	
Anf. 53	ORDFÖRANDEN	18	
Anf. 54	Utrikesminister CARL BILDT (m)	18	
Anf. 55	ORDFÖRANDEN	18	
Anf. 56	Utrikesminister CARL BILDT (m)	18	
Anf. 57	ORDFÖRANDEN	19	
Anf. 58	Utrikesminister CARL BILDT (m)	19	
Anf. 59	ORDFÖRANDEN	20	
Anf. 60	MAGDALENA STREIJFFERT (s)	20	
Anf. 61	Utrikesminister CARL BILDT (m)	21	
Anf. 62	ORDFÖRANDEN	21	
Anf. 63	Utrikesminister CARL BILDT (m)	21	
Anf. 64	MAGDALENA STREIJFFERT (s)	22	
Anf. 65	MAX ANDERSSON (mp)	22	
Anf. 66	ORDFÖRANDEN	22	
Anf. 67	Utrikesminister CARL BILDT (m)	22	
Anf. 68	ORDFÖRANDEN	23	
Anf. 69	Utrikesminister CARL BILDT (m)	23	
Anf. 70	ORDFÖRANDEN	23	
Anf. 71	Utrikesminister CARL BILDT (m)	23	
Anf. 72	ORDFÖRANDEN	23	
Anf. 73	Utrikesminister CARL BILDT (m)	24	
Anf. 74	ORDFÖRANDEN	24	
Anf. 75	Utrikesminister CARL BILDT (m)	24	
Anf. 76	ORDFÖRANDEN	24	
Anf. 77	Utrikesminister CARL BILDT (m)	24	
Anf. 78	ORDFÖRANDEN	25	
Anf. 79	Utrikesminister CARL BILDT (m)	25	
Anf. 80	ORDFÖRANDEN	25	